

Таким чином, визначені нами особливості організації НДР першокурсників магістратури спеціальності «Комп'ютерні науки» та моделювання логіки дослідницького процесу, сприяють вдосконаленню навчального процесу. Студенти отримують знання, вміння та навички у самостійному розв'язуванні неординарних наукових завдань. Це закладає підвалини для випуску у майбутньому конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівців. Одночасно створюються сприятливі умови подальшого професійного розвитку магістрантів на майбутньому робочому місці.

Список посилань

1. Науково-дослідницька практика магістрів ПРОГРАМА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <https://kaf-mp.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/metodychka-z-naukovo-doslidnyczkoyi-praktyky-magistriv-2020.pdf>
2. Кравченко В.І., Гетьман І.А. Стукалова Ю.А. Модернізація науково-дослідної практики магістрів спеціальності «комп'ютерні науки» з урахуванням сучасних вимог/ Сучасна освіта – доступність, якість, визнання: збірник наукових праць XVI міжнародної науково-методичної конференції, 13–14 листопада 2024 року, м. Краматорськ-Вінниця-Тернопіль / [за заг. ред. д-ра техн. наук., проф. С. В. Ковалевського і Hon.D.Sc., prof. Predrag Dasic]. – Краматорськ: ДДМА, 2024. – с.169-173.
3. Fowler, M., & Scott, K. (2002). UML: Osnovy [UML: Fundamentals]. St. Petersburg: Simvol-Plyus. 192 p.

УДК 658.56:005.6

Попик О.В., канд. екон .наук, науковий співробітник
ДУ «ІРЕЕД НАН України», o.v.popik@gmail.com

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСТАНЦІЙНОГО АУДИТУ ЯКОСТІ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ISO/IEC TS 17012:2024

Динамізація ринкового середовища у поєднанні зі значним рівнем невизначеності в усіх сферах суспільного буття постає тригером пошуку універсальних принципів та механізмів, що дозволяють вирішувати прикладні завдання, забезпечуючи та гарантуючи їх результативність. Одним із таких завдань в сучасних умовах є процес аудиту систем якості (АСЯ), що віддзеркалює зміни, які відбуваються в умовах ринку.

АСЯ є обов'язковим елементом функціонування систем управління якістю (СУЯ), що є систематичним, незалежним та задокументованим процесом отримання об'єктивних доказів і їх об'єктивної оцінки з метою визначення ступеня виконання критеріїв аудиту [1]. Методологічним підґрунтям реалізації АСЯ є стандарти серії ISO (зокрема ISO 19011:2018 *Guidelines for auditing management systems*), а також галузеві нормативні положення.

Традиційною формою проведення АСЯ є фізична присутність суб'єкта реалізації аудиту (органу перевірки відповідності) у місці здійснення основної діяльності організації — незалежно від форми власності, економічного профілю та господарської активності. При цьому головним критерієм аудиту є саме можливість об'єктивної перевірки функціонування СУЯ, а також відповідність організації сфері сертифікації.

Існуючі реалії підкреслюють вагомість розгляду поряд із традиційною формою аудиту (за безпосередньої присутності аудитора/ів) також дистанційного аудиту, тобто такого, що реалізується з використанням сучасних інструментів відео- та аудіозв'язку. Це зумовлено, з одного боку, факторами безпечності фізичного простору (карантинні обмеження, військові дії тощо), які істотно обмежили можливість проведення аудиторської діяльності, а з іншого — стрімким розвитком технологій дистанційної комунікації, зокрема аудіо- та відеоконференцій, віртуальної присутності тощо.

Нормативною відповіддю на ринкову потребу у забезпеченні методологічного підґрунтя дистанційного аудиту стала поява стандарту ISO/IEC TS 17012:2024, відповідно до якого

метод дистанційного аудиту — це метод, що використовується для проведення аудиторської діяльності з будь-якого місця, окрім місця розташування об'єкта аудиту [2]. Вищезазначений документ містить деталізоване керівництво щодо поетапної підготовки та проведення АСЯ та є доповненням до стандарту ISO 19011:2018 *Guidelines for auditing management systems*.

Впровадження дистанційного АСЯ є викликом як для аудиторів, так і для організацій. Дистанційний АСЯ має свої переваги та недоліки. До переваг належать: адаптація технологій для аудиту організацій різного профілю, економія витрат на аудит (зокрема транспорт і проживання), мінімізація безпекових ризиків, а також можливість аудиторам проводити перевірки для кількох клієнтів майже одночасно за умови належного управління часом. Серед недоліків варто відзначити високі ризики зниження якості аудиторських послуг через ускладнення процесу отримання доказів аудиту (цифрова або електронна форма), комунікаційні проблеми (відсутність прямого контакту під час опитування), а також певну віддаленість від безпосереднього процесу створення цінності [3].

Дистанційний АСЯ вирішує саме ті завдання, що не можуть бути реалізовані у зв'язку з об'єктивними обмеженнями або ж є результатом попередніх домовленостей між суб'єктами процесу аудиту. Отже, поширення та ефективне використання стандарту ISO/IEC TS 17012:2024 може розглядатися як потенційний тригер змін у загальній системі аудиту якості із збереженням високих стандартів та мінімізацією супутніх ризиків.

Список посилань

1. ISO 9000:2015. Quality management systems. Fundamentals and vocabulary. 58 p.
2. ISO/IEC TS 17012:2024. Conformity assessment. Guidelines for the use of remote auditing methods in auditing management systems. 32 p.
3. Acynthia, A. Wilasitthaa. (2022). The Remote Audit in Post-Pandemic Era: Professional Scepticism and Audit Quality Perspective. *Journal of Economics, Business, and Government Challenges*, 5(2), 1-8.

УДК 347.26

Горіславська І.В. канд. юр. наук, доцент,

gorislavska_i@nubip.edu.ua

Литвин М.М., студентка

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ,
maryna.lytvyn1@gmail.com

КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Право власності, як фундаментальна категорія цивільного права, реалізується у різноманітних формах, які визначаються правовим статусом суб'єктів та характером майна. У сучасному правовому полі класифікація форм власності має важливе значення, оскільки дозволяє чітко визначити особливості правового режиму майна, обсяг правомочностей власника, а також порядок виникнення, здійснення та припинення права власності. Формування різних форм власності в Україні зумовлено історичними, економічними та правовими чинниками, зокрема переходом від командно-адміністративної системи до ринкової економіки [3].

Цивільний кодекс України не містить вичерпного визначення форм права власності, однак у ст. 318 передбачено, що суб'єктами права власності є фізичні та юридичні особи, держава і територіальні громади. На підставі цього в юридичній науці та практиці загальноприйнято поділяти право власності на приватну, державну та комунальну форми [2].

Приватна власність — це форма власності, при якій майно належить окремим фізичним або юридичним особам на праві приватної власності. Власник має повну юридичну свободу щодо володіння, користування та розпорядження майном, за винятком обмежень, установлених законом. В Україні приватна власність визнається і захищається державою на